

VLAAMSE COMMISSIE ONROEREND ERFGOED

ADVIES VCOE 2018|065 VAN 26 SEPTEMBER 2018

OVER DE VOORLOPIGE BESCHERMING ALS MONUMENT VAN ESTAMINET AU CHER AMI IN DROGENBOS, NAAR AANLEIDING VAN DE ADVIESVRAGEN VAN MINISTER GEERT BOURGEOIS VAN 6 AUGUSTUS 2018

De Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed, rechtsgeldig samengesteld, brengt op 26 september 2018 volgend advies uit:

1. De VCOE ontving op 6 augustus 2018 een adviesvraag van Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering en minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de voorlopige bescherming als monument van estaminet Au Cher Ami in Drogenbos. De commissie spreekt zich in dit advies uit over de documenten in het kader van de voorlopige bescherming, met name: (a) het ministerieel besluit tot voorlopige bescherming, (b) de fotoregistratie, (c) het afbakeningsplan, (d) de lijst van cultuurgoederen en (e) het inhoudelijk dossier.
2. Voorliggende bescherming kadert in de thematisch-geografische beschermingscampagne ‘eet-, drank en dansgelegenheden in de Vlaamse Rand’. Eerder werden café De Hoorn in Beersel, café Eldorado met danszaal in Grimbergen en café Luminor in Vilvoorde ter bescherming voorgedragen. De commissie adviseerde dit beschermingspakket voorwaardelijk gunstig.¹ Het is positief dat het VCOE-advies van 17 mei 2018 aanleiding heeft gegeven tot een aantal belangrijke aanpassingen en verduidelijkingen van de beschermingsvoorstellen. Het inhoudelijk dossier werd aldus bijkomend gestoffeerd en geeft een uitgebreide algemene duiding bij het thema, een schets van het ruimere inventarisatie- en beschermingskader en een motivatie voor de evenwichtige selectie van beschermenswaardige relicten.

Verder blijkt dat het estaminet Au Cher Ami nog niet bezocht kon worden op het moment dat de andere drie caféinterieurs ter bescherming werden voorgedragen. De commissie vindt het positief dat alsnog werk werd gemaakt van dit beschermingsvoorstel. Hiermee kan het onderzoek naar horecazaken in de Vlaamse Rand worden afgesloten.

3. Artikel 1 van het ministerieel besluit legt de bescherming van het estaminet ‘Au Cher Ami’, inclusief de door A. Van Lierde ingerichte historische gelagzaal en het beboomde driehoekige voorplein, als monument vast. Het inhoudelijk dossier verduidelijkt dat de danszaal, de bijgebouwen en de niet vermelde interieurelementen uit de bescherming worden gesloten. De commissie onderschrijft de opgegeven motivering hiervoor.

De commissie vraagt wel te onderzoeken of de danszaal kan worden opgenomen in een overgangszone. Deze danszaal is nog herkenbaar aan zijn volume en aldus mede bepalend voor het ruimtelijke kader van het te beschermen monument. Het lijkt wenselijk om ongewenste ontwikkelingen ter hoogte van dit volume – die de erfgoedwaarden zouden aantasten – maximaal te vermijden. Het afbakenen van een overgangszone kan hiertoe bijdragen.

Het artikel 1 verwijst tevens naar het afbakeningsplan, de fotoregistratie en de lijst met cultuurgoederen die als bijlagen bij de beschermingsbesluiten werden gevoegd. De commissie

---

¹ VCOE 2018-026-028 Advies bescherming Vlaamse Rand eet-, drank- en dansgelegenheden

ondersteunt de bescherming van de toog al cultuuroed. Het betreft een belangrijk onderdeel van het historische caféinterieur.

4. Artikel 2 van het ministerieel besluit verwijst naar de historische en architecturale waarde die de bescherming verantwoordt en beschrijft de aanwezige erfgoedkenmerken en erfgoedelementen.

Wat de beschrijving van het voorplein betreft, merkt de commissie op dat deze zeer beknopt is. Er wordt bijvoorbeeld geen vermelding gemaakt van het aanwezige hekwerk en de haag. Aangezien deze mee het zicht vanop het kruispunt naar de gevels bepalen, vraagt de commissie verder te duiden in hoeverre deze elementen erfgoedwaarde hebben. Verder merkt de commissie op dat ook het talud aan de Grote baan niet in artikel 2 wordt beschreven. Dit element blijkt nochtans wel erfgoedwaarde te hebben (zie toelatingsplicht 6^e).

5. De beheersvisie voor het te beschermen monument is opgenomen in artikel 3 van het ministerieel besluit. De commissie vindt het positief dat wordt aanbevolen om, indien mogelijk, de houten constructie op het voorplein te verwijderen. Wat de beheersvisie voor het interieur betreft, vraagt de commissie om (in overeenstemming met drie andere beschermingsbesluiten) toe te voegen dat het aanwezige cultuuroed in goede staat onderhouden en bewaard moet worden.
6. Artikel 4 van het ministerieel besluit formuleert de voorschriften voor instandhouding en onderhoud van het te beschermen monument. De commissie kan deze ondersteunen.
7. In artikel 5 van het beschermingsbesluit worden de toelatingsplichtige handelingen opgesomd. Wat de toelatingsplichten onder punt 5° betreft, vraagt de commissie ten eerste aan te vullen dat het enkel *'werken aan het historische café-interieur'* betreft. Ten tweede vraagt de commissie een punt 5° h) toe te voegen: *'het uitvoeren van werken aan en het verplaatsen of verwijderen van het cultuuroed opgenomen in het beschermingsbesluit'*.
8. Op basis van bovenstaande argumentatie en opmerkingen geeft de commissie een voorwaardelijk gunstig advies voor de voorlopige bescherming als monument van de herberg Au Cher Ami in Drogenbos. De commissie vraagt:
  - Te onderzoeken of de danszaal kan worden opgenomen in een overgangszone;
  - De erfgoedkenmerken en –elementen van het voorplein verder te duiden (in het bijzonder wat het hekwerk, de haag en het talud aan de Grote baan betreft);
  - Voor het cultuuroed een beheersdoelstelling toe te voegen inzake het behoud in een goede staat;
  - De toelatingsplichten onder punt 5° aan te vullen.

Namens de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed,

Michiel Deweydt

Voorzitter